

VERSLAG van de digitale vergadering van de Statencommissie Milieu en Mobiliteit van 24 juni 2021 (voortzetting van de vergadering van 23 juni 2021)

Voorzitter:

T.M.S. Vrielink

Namens GS aanwezig: ir. H. van Essen (gedeputeerde), ir. R. van Muilekom (gedeputeerde), A.J. Schaddelee (gedeputeerde) en R.C.L. Strijk (gedeputeerde)

Aanwezig: J.J. Bart (GL), S.A. Berlijn (JA21), G. Bikker (CDA), A.C. Boelhouwer (GL), I. Bouabid (Lijst Bittich), H. van Deun (PVV), A. Donker (SGP), M.J. de Droog (D66), M.E.J. Eggermont (SP), M. Fiscalini (JA21), N.M. Groen (GL), N. de Haan-Mourik (CU), J.A. de Harder (CU), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50Plus), J.P. d'Hondt (PvdA), B.C. de Jager (VVD), M. de Jong (GroenLinks), E.A. Kamp (D66), A.J. Koerts (CU), N.A. Krijgsman (PvdA), D.J. de Kruif (CDA), M. Lejeune-Koster (PvdA), C.G.J. Mulder (PvdA), D.A. Oude Wesselink (GL), R. van Reenen (50Plus), A.G. van Schie (VVD), W. Ubaghs (PVV), mr. S.F. van Ulzen (VVD), L.E. Veen (D66), P. de Weerd (PvdD), W. Wijntjes (CDA).

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunct-griffier) en A. Vernooij (verslag)

1. Opening

De voorzitter heropent de vergadering om 19:30 uur en heet de aanwezigen welkom.

2. Ter bespreking

2.5 [SV Regionale Energiestrategieën 1.0 Amersfoort en Foodvalley](#)

GS, beantwoording gedeputeerde naar aanleiding van de eerste termijn (23 juni 2021)

Gedeputeerde Van Essen legt in het kort uit wat het doel is van de RES 1.0. De oorsprong ligt in de aanpak van de klimaatverandering in het kader van een leefbare toekomst voor volgende generaties. In de samenleving is hier inmiddels breed draagvlak voor, maar tegelijkertijd wordt het ook spannend als het dichtbij komt. Nederland loopt achter op het gebied van het opwekken van duurzame energie en met het Klimaatakkoord wordt beoogd deze achterstand in te halen. Het gaat om brede afspraken als bodemdaling, energiebesparing en het opwekken van hernieuwbare elektriciteit. In 2030 moet 35 Twh worden gerealiseerd door middel van zon en wind op land. Op 23 juni jl. is de RES U16 openbaar geworden en is inmiddels naar de commissie gestuurd. Besluitvorming hierover is voorzien voor na de zomer.

Een aantal vragen is gesteld over wat de RES nu precies is. Het is een gezamenlijk bod van de regio voor de bijdrage aan de duurzame opwek van elektriciteit met zon en wind in 2030. Het betreft een strategisch document.

Met het eerste besluit committeert de provincie zich aan de hoogte van het bod, naar de beoogde invulling hiervan en aan het vervolgproces. Door de RES als overheden vast te stellen, wordt een gemeenschappelijke basis gecreëerd voor het vervolg. Het betreft in feite een tussenstap naar verdere uitwerking die ook een gezamenlijk proces is van de bij de RES betrokken partners.

De eigen bijdrage aan het realiseren van de RES is voor gemeenten heel helder en bestaat over het algemeen uit hun eigen plannen voor opwekken van energie die verder worden geconcretiseerd. De rol van PS is het ondersteunen van gemeenten hierin en het samen met de partners bewaken van de totale voortgang en samenhang. Deze opdracht wordt in het derde beslispunt geformuleerd.

Mevrouw Van Ulzen heeft specifiek gevraagd wat wordt bewaakt en welke actie hierbij hoort.

Gedeputeerde Van Essen legt uit dat het gaat om het bewaken van de RES als geheel, om de samenhang, het ambitieniveau en de tijdige uitwerking. De rol van PS is ook het ondersteunen van gemeenten bij participatieprocessen, onderzoeken, locatiekeuzes en het aanleveren van expertise voor lokaal eigendom. Met betrekking tot projecten bij gemeentegrenzen bestaat inderdaad nog een extra verantwoordelijkheid om de samenhang te borgen.

Naar verwachting zal op 28 juni a.s. een overzichtskaart beschikbaar zijn voor alle drie de RES'en in de provincie.

Mevrouw Van Ulzen vraagt wat de provincie concreet kan doen wat gemeenten niet zelf kunnen.

Gedeputeerde Van Essen noemt het uitwerken van passende locaties en het op elkaar afstemmen van plannen. Een voorbeeld is de aansluitbaarheid op het elektriciteitsnet. Het is efficiënter om dit voor meerdere initiatieven gezamenlijk te doen. De ondersteuning is op verzoek van de gemeenten.

De heer Donker vraagt of de provincie voldoende kennis in huis heeft van de zwaarte van elektriciteitsnetten om regie te kunnen voeren.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat dit in samenspraak met netbeheerders Liander of Stedin gebeurt. In de Kadernota, die breder is dan de RES, is opgenomen dat de provincie verantwoordelijk is voor de regie en de programmering rond regionale energie-infrastructuur. Dit is een nieuwe rol die te maken heeft met de dynamiek in het energiesysteem zoals de toename van de elektrische auto's, zonnepanelen et cetera.

De uitwerking en realisatie van de RES betekent niet dat in alle zoekgebieden energie zal worden opgewekt. De genoemde locaties zijn het meest kansrijk, maar er zullen nog wijzigingen zijn in het afvallen dan wel toevoegen van locaties.

De heer Fiscalini vraagt of het mogelijk is dat er nog extra zoekgebieden bij komen.

Gedeputeerde Van Essen heeft gezegd dat er zowel locaties kunnen afvallen als locaties toegevoegd kunnen worden. Het blijft belangrijk om te blijven zoeken naar andere locaties, omdat ook plannen kunnen afvallen.

De heer Fiscalini is benieuwd hoe het met de participatie zit als er nog zoekgebieden bij komen die nog niet bekend zijn.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat er in de RES verschillende tredes bestaan. De eerste tredes zijn het meest zeker en hiervoor hebben soms al participatieprocessen plaatsgevonden. Treden 3 en 4 zijn vaak wat recentere plannen waarvoor deze processen nog moeten plaatsvinden. Veel ambities kijken verder dan 2030, maar in de RES worden afspraken gemaakt voor het ambitieniveau van 2030.

De heer Fiscalini wijst erop dat de PS wordt gevraagd om de RES 1.0 vast te stellen waarin een aantal zoekgebieden is neergelegd waarvoor participatie heeft plaatsgevonden. Wat gebeurt er als nieuwe zoekgebieden worden toegevoegd?

Gedeputeerde Van Essen zegt dat er een RES 2.0 en een RES 3.0 zullen volgen waarin de wijzigingen worden opgenomen. Een RES is geen bestemmingsplan dat onherroepelijk is, maar het betreft een strategisch document met afspraken tussen verschillende overheden.

De heer De Harder is benieuwd of JA21 van mening is dat de RES vastgesteld zou moeten worden en vervolgens nooit meer gewijzigd zou moeten worden.

De heer Fiscalini vindt het geen probleem dat er zoekgebieden worden toegevoegd of afvallen, maar hij wijst wel op het belang van een participatieproces.

De heer De Harder hoort hierin een tegenstrijdigheid met de eerdere opmerking van de heer Fiscalini.

Mevrouw Van Ulzen vat samen dat de vraag is hoe de participatie is geborgd op het moment dat de locaties wijzigen.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat participatie niet alleen van belang is voor locaties die nog niet in de RES staan, maar ook voor de locaties die wel in de RES staan. Op het moment dat er nieuwe zoeklocaties zijn, worden deze uiteraard getoetst aan het provinciaal beleid. Een van de redenen om de RES gezamenlijk op te pakken, is dat opwek op een locatie gevolgen heeft voor opwek elders. De netbeheerder hecht aan zo spoedig mogelijk duidelijkheid over de plannen. Nieuwe plannen zullen met partners worden besproken en ze zullen ook worden opgenomen in de vervolg RES'en.

Het vierde beslispunt is vooral gericht op het halen van de afspraken uit het Klimaatakkoord. Uiterlijk op 1 januari 2025 zullen de plannen uit de RES ruimtelijk geborgd moeten zijn. Dit betekent dat medio of eind 2022 de procedures hiervoor moeten worden gestart. Met dit beslispunt wordt de opdracht gegeven om medio 2022 de tussenbalans op te maken over of het proces op koers ligt. Op het moment dat inzet van provinciale ruimtelijke instrumenten op specifieke locaties gewenst of noodzakelijk is, zal de commissie hier vanzelfsprekend zorgvuldig bij worden betrokken.

Mevrouw Van Ulzen is benieuwd naar voorwaarden die hiervoor gelden en wat de rol van PS hierin is.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat PS wat betreft wind primair bevoegd gezag is. Dit kan worden gedelegeerd aan gemeenten. In de Omgevingsvisie en -verordening zijn kaders opgenomen die worden meegegeven door PS. Het opstellen van een inpassingsplan voor een windpark kan meerdere redenen hebben. Een gemeente kan de provincie verzoeken om ondersteuning en in dat geval wordt dit besproken met PS. Als de ambities niet worden gehaald, zou het kunnen dat een inpassingsplan wordt opgesteld.

Mevrouw Van Ulzen weet nu nog steeds niet of PS hier een besluit over neemt.

Gedeputeerde Van Essen zegt dat dit voor een inpassingsplan zeker geldt, omdat PS hiervoor bevoegd gezag is. Voor een projectbesluit geldt dat een kader hiervoor aan PS zal worden voorgelegd. In een nog op te stellen Statenvoorstel zal worden bepaald hoe de rolverdeling is tussen college en PS bij het vaststellen van programma's. Bij de discussie in de commissie Omgevingsvisie is al geconcludeerd dat het voor projectbesluiten belangrijk is om aan de voorkant duidelijke afspraken te maken.

Mevrouw Van Ulzen vraagt of dit betekent dat een eventueel amendement om mee te stemmen beter bij de Omgevingsvisie kan worden besproken.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat een projectbesluit wettelijk gezien een bevoegdheid van het college is, maar een besluit met een dusdanige impact zal vanuit het college alleen worden genomen vanuit PS.

Het idee van het vierde besispunt is ook om als gemeente, provincie en netbeheerders de ontwikkelingen met elkaar te volgen. Het primaat ligt bij gemeenten, maar met dit punt houdt PS de regie op de voortgang.

De doelstelling van de hernieuwbare energie is met de Omgevingsvisie aangepast naar 2030 om ook aan te sluiten bij het proces van de RES. Hierdoor kan de eerder bepaalde 16% in 2023 niet worden geborgd.

Velen hebben vragen gesteld over de verhouding tussen zon en wind. Een aansluitkabel waar zonnepanelen op worden aangesloten, moet ongeveer driemaal dikker zijn dan voor een windmolen die evenveel elektriciteit per jaar opwekt. Eén moderne windmolen wekt ongeveer evenveel elektriciteit op als 15 tot 20 ha zonnevelden. Vanuit de netbeheerder gezien, is wind efficiënter maar het gaat ook om ruimtelijke inpassing en om participatie.

De heer Donker wijst erop dat het ook mogelijk is om de panelen op zonnevelden op palen te plaatsen.

Gedeputeerde Van Essen gaat in op vragen van VVD over amendementen, moties en besluitvorming. In de [memo](#) wordt gesproken over algemene besturen en hiermee worden de staten, raden en AB's van waterschappen bedoeld. In de memo wordt toegelicht hoe wordt omgegaan met amendementen en moties.

Ook is geïnformeerd over besluitvorming in de PS in relatie tot die in de gemeenteraden en de vraag is gesteld waarom deze besluitvorming parallel loopt. In de RES is het uitgangspunt gelijkwaardigheid. De gemeenteraad kijkt vanuit een verantwoordelijkheid voor de gemeente, PS bekijkt het vanuit ruimtelijk beleid. Ieder(e) aangenomen motie of amendement zal binnen de regio worden besproken.

De heer Fiscalini vraagt of het mogelijk blijft dat er een provinciaal inpassingsplan komt als er zoeklocaties afvallen dan wel bijkomen.

Gedeputeerde Van Essen ziet dit als een 'last resort', als een zoektocht van de gemeente niet tot resultaten heeft geleid en de provincie het idee heeft dat de opgave wel ingevuld kan worden. Op dit moment wordt echter samengewerkt op basis van gelijkwaardigheid.

Mevrouw Van Ulzen vraagt zich af waarom nu al een besluit moet worden genomen over een projectbesluit als de gemeenten eerst aan bod zijn en er pas in last resort maatregelen door de provincie worden genomen. Gedeputeerde Van Essen wijst op de verantwoordelijkheid van de provincie vanuit de Omgevingsvisie en op de planning vanuit het Klimaatakkoord. Gemeenten hebben ook laten weten dat ze het prettig vinden dat er duidelijkheid bestaat over het proces en dat er een tussenbalans wordt opgemaakt. Hiermee wordt ook aangegeven dat gemeenten volledig worden ondersteund in het proces.

Participatie is een belangrijk onderdeel en er zijn zorgen bij inwoners. Gemeenten zijn hiervoor primair als eerste overheid het aanspreekpunt en zij hebben hier breed invulling aan gegeven. Vanuit de provincie wordt de gemeenten hier ook ondersteuning in aangeboden in de vorm van expertise en tools. Er zijn verschillen tussen gemeenten, maar alle gemeenten zijn zich ervan bewust dat het een heel belangrijk onderdeel van het proces is.

Er is aandacht gevraagd voor mensen met een kleine beurs. Hierbij wordt verwezen naar de aanpak inclusieve energietransitie. Er zijn allerlei modellen denkbaar om de revenuen op een of andere manier ten goede van mensen te laten komen. Energie van Utrecht is gevraagd om deze modellen uit te werken. De uitkomsten hiervan zullen worden gedeeld met gemeenten en energiecorporaties. De commissie zal hierover nader worden geïnformeerd.

De heer De Harder vraagt met betrekking tot trede 4 of het mogelijk is om meer kansrijke gebieden als eerste op te pakken en de minder kansrijke gebieden even buiten beschouwing te laten.

Gedeputeerde Van Essen noemt het voorbeeld van het Eemmeer. Hij is er niet zo gelukkig mee dat deze locatie in de RES 1.0 van Amersfoort is blijven staan, omdat deze niet in de verordening past. De keuze ligt echter primair bij gemeenten.

De regio Foodvalley noemt energiebesparing expliciet, maar in Amersfoort staat dit niet in de RES. Het onderwerp staat bij alle gemeenten op het netvlies en het is de vraag in hoeverre dit lokaal, regionaal of provinciaal wordt georganiseerd.

De heer De Harder verwijst naar de tekst in het Klimaatakkoord die de regio's expliciet oproept om hier aandacht aan te besteden.

Gedeputeerde Van Essen zegt dat de RES-regio's de gemeenten zelf zijn, inclusief de provincie, de netbeheerder en het waterschap. Het is niet in alle gevallen makkelijk om de schaarse capaciteit hierop in te zetten, terwijl het op meerdere niveaus al gebeurt. De oproep om het onderwerp te agenderen bij gemeenten is duidelijk en wordt ter harte genomen.

De heer De Harder denkt dat juist in verband met de schaarse capaciteit het platform van de RES een goede manier is om informatie hierover met elkaar te delen.

Gedeputeerde [Van Essen](#) weet dat de RES-regio Amersfoort een heel klein team is. Het is aan gemeenten om er al dan niet voor te kiezen om dit gezamenlijk te doen.

De heer [De Harder](#) bedoelt dat de capaciteit bij de gemeente er al is, want deze gaat ermee aan de slag. Op het platform van de regio kunnen mensen kennis met elkaar delen en versterking zoeken.

Gedeputeerde [Van Essen](#) begrijpt de oproep tot samenwerking tussen gemeenten op het gebied van energiebesparing, zodat kennis kan worden gedeeld.

De zoekgebieden moeten passen bij de hoofdrichting vanuit de Omgevingsvisie langs de infrastructuur waarbij rekening moet worden gehouden met gevoelige gebieden.

Met betrekking tot [motie 14, Maak RES zichtbaar](#) heeft de heer Van Essen aangegeven dat de tools die laten zien wat de impact is van windmolens in het landschap, worden ontwikkeld en ter beschikking worden gesteld aan gemeenten die hier gebruik van kunnen maken. Veel projecten zijn echter nog niet zo concreet dat gemeenten deze tools nu al hebben toegepast.

De heer [Fiscalini](#) vraagt of gedeputeerde het met hem eens is dat er enkele maanden later nog weinig inzichtelijk is en dat nog weinig gebruik is gemaakt van de tools. De doelstelling van de motie was om voor de burgers en inwoners van de provincie duidelijk te maken wat de plannen van de RES zijn en om deze te visualiseren.

Gedeputeerde [Van Essen](#) zegt toe om de tool nog een keer extra onder de aandacht te brengen en aan te bevelen bij gemeenten en hierbij aan te geven dat het heel belangrijk is voor inwoners om op die manier een realistisch beeld te krijgen van hoe een locatie met een windmolen eruit komt te zien.

De heer [Fiscalini](#) stelt voor om alle informatie over de RES-regio's te bundelen, zodat alle inwoners een duidelijk beeld hebben van welke zoekgebieden er in hun provincie zijn en hoe deze eruit zien.

Gedeputeerde [Van Essen](#) ziet op dit moment niet wat dit zou toevoegen.

De heer [Fiscalini](#) denkt dat het hiermee voor iedereen heel makkelijk wordt om te zien wat er gebeurt.

De heer [De Droog](#) wijst erop dat veel informatie te vinden is op de website van NPRES en hij stelt dat het goed is dat mensen informatie op één plaats kunnen vinden.

Gedeputeerde [Van Essen](#) heeft geïnformeerd naar de gezondheidseffecten en het onderzoek dat hiernaar wordt gedaan in opdracht van de Tweede Kamer door RIVM. De laatste onderzoeken geven geen aanleiding om de landelijke geldende regeling aan te passen. Het is belangrijk dat RIVM hier onderzoek naar blijft doen en op het moment dat er nieuwe inzichten uit naar voren komen, zullen deze bij de besluitvorming worden betrokken. Een windmolen zal best geluidshinder veroorzaken bij omwonenden en zij dienen voldoende beschermd te worden, zoals ook gebeurt bij andere ontwikkelingen. De overheid heeft ook een belangenafweging te maken en dit kan betekenen dat beperkte overlast voor omwonenden als acceptabel wordt gewogen.

Het Groene Hart is niet betrokken bij de RES Amersfoort en Foodvalley, omdat het een andere regio betreft.

Elektriciteitsnetten en opslag zijn belangrijke aandachtspunten waar via de Kadernota budget voor wordt gevraagd.

De energietransitie kan inderdaad ook kansen met zich meebrengen. Een voorbeeld is inwoners die samen energie willen opwekken en dit soort projecten wordt van harte ondersteund. RVO zal binnenkort opdracht geven voor een belevingsonderzoek onder omwonenden bij bestaande windparken.

Bij de stukken zit een [memo](#) die meer zicht geeft op de laatste stand van zaken met betrekking tot biodiversiteit bij zonnevelden. Het voorstel is om deze te delen met gemeenten.

Met het zwart verven van wieden om effecten met dieren te voorkomen, worden proeven gedaan. Ook kan worden gekeken naar stilleregimes.

Voor zonnepanelen boven de eigen parkeerplaatsen worden pilots gedaan. In Dronten loopt een proef en ook andere gemeenten kijken naar de mogelijkheden hiervoor.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het betrekken van laaggeletterden en mensen met een migratieachtergrond bij participatieprocessen. Hiervoor is het programma inclusieve energietransitie ontwikkeld.

Commissie - tweede termijn

De heer [Bart](#) dankt voor de toezegging om meer informatie te ontvangen over de concretisering van de inclusieve energietransitie.

Mevrouw [Van Ulzen](#) vraagt naar aanleiding van beslispunt 4 wanneer een ruimtelijk instrumentarium wel of niet wordt ingezet. VVD verneemt graag de voorwaarden voor toepassing en overweegt een motie of amendement. Kan naast route 35 ook worden opgenomen dat alleen als de gemeente GS verzoekt om ondersteuning, er een

PIP-projectplan wordt opgelegd en zal GS de gemeente niet overrulen wanneer deze een NNN-gebied uitsluit? Een verzoek is om de datum van de tussenbalans door PS aan GS na de gemeenteraadsverkiezingen te plannen. Hiermee is er nog steeds voldoende ruimte voor de vergunbaarheid en door de verkiezingen geeft dit een democratische legitimiteit. Klimaatorganisatie Urgenda stelt aan de hand van vonnissen dat er nu voldoende windmolens zijn. Hoe staat de gedeputeerde hier tegenover?

De heer Bart heeft dit ook gelezen op Nu.nl en dit bericht heeft de directeur later weer gerectificeerd. Bovendien wordt dit aan alle kanten bekritiseerd, omdat zij zelf stelt dat er gemiddeld 9 windmolens per gemeente moeten zijn die er op dit moment in ieder geval nog niet staan.

Mevrouw Van Ulzen vraagt of het een overweging is om het draagvlak van de direct aanwonenden mee te laten wegen om een locatie voor windmolens wel of niet door te laten gaan.

De heer Fiscalini vraagt of er een toelichting kan komen op lokaal eigendom van minimaal 50%.

Mevrouw Bikker heeft in de eerste termijn gevraagd hoe draagvlak van bewoners kan worden gemeten en hoe dit wordt geborgd. Voor een goed overzicht op de gemeentegrenzen is zij blij met de toezegging van het overzichtskaartje. Het zou helemaal mooi zijn om over gemeentegrenzen heen de windenergie visualiseren. Ondersteuning bij een RES is mooi, maar realisatie in beslispunt 3 is wat mevrouw Bikker betreft in deze fase te vroeg. In hoeverre wordt de gezondheid van inwoners en de onderzoeken die hier nu naar plaatsvinden, meegenomen in het vervolgproces?

De heer De Droog denkt dat er nog twee kansen liggen om vanuit de provincie iets bij te kunnen dragen. Ziet de gedeputeerde kans om zaken te benoemen met betrekking tot meervoudig ruimtegebruik? Hij denkt hierbij aan het combineren van zaken. Wellicht kan de provincie een rol spelen in de circulaire inkoopprocessen.

De heer Mulder is ook geïnteresseerd in de specifieke verantwoordelijkheid van PS bij projectbesluiten en kijkt hierbij uit naar de voorstellen van VVD.

De heer De Harder verwacht dat ChristenUnie met een motie komt om de gedeputeerde te ondersteunen bij biodiversiteit op zonnevelden.

De heer Donker is blij met de toezegging over het kaartje voor de zoekgebieden. Hij stelt voor om nog even te wachten met het zenden van de Regionale Energiestrategieën 1.0 Amersfoort en Foodvalley naar het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën (NP RES) totdat U16 gereed is.

GS

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de keus om het ruimtelijk instrumentarium in te zetten op deze manier niet voorligt. Het is de bedoeling om medio 2022 een tussenbalans op te maken en hierbij wordt aangegeven of dit instrumentarium aan de orde zou moeten komen. Iedere regio wordt zelf gevraagd om een bijdrage te leveren en de provincie heeft de doelstelling uit de Omgevingsvisie dat in 2030 55% van de elektriciteit hernieuwbaar moet worden opgewekt. Om nu criteria op te stellen, zou voorbarig zijn en geeft een verkeerd signaal naar gemeenten. Mevrouw Van Ulzen vraagt zich in dat geval af waarom dit zo uitgebreid is opgenomen in de besluitcriteria. Er had ook volstaan kunnen worden met het opstellen van een tussenbalans en op dat moment te bekijken op welke wijze het instrumentarium kan worden ingezet.

Gedeputeerde Van Essen vat samen dat er een tussenbalans wordt opgemaakt waarbij wordt bekeken of het opportuun is om het instrumentarium in te zetten.

Mevrouw Van Ulzen leest er een verdergaand voorstel in.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat er inzicht staat en dat afhankelijk van de uitkomsten van de inventarisatie inzet van een provinciaal ruimtelijk instrumentarium gewenst of noodzakelijk is.

Mevrouw Van Ulzen meent dat een woord als gewenst of noodzakelijk impliceert dat het duidelijk is welke criteria worden gesteld.

Gedeputeerde Van Essen zegt dat het inzicht wordt gedeeld en hierover wordt het gesprek aangegaan. GS zal PS niet overvallen met een projectbesluit. Op het moment dat de inventarisatie hiertoe aanleiding geeft, komt GS terug en zal het debat worden gevoerd over een voorstel voor een projectbesluit waarover het debat wordt gevoerd.

De heer Bart wijst erop dat een inpassingsbesluit altijd een integrale belangenafweging is. Dit is volledig afhankelijk van een specifieke locatie. Het voorstel is volgens hem dat op het moment dat zoiets ter sprake komt, PS hierin een afweging maakt.

De heer De Droog begrijpt dat de gedeputeerde het voorlegt aan PS en hij denkt dat mevrouw Van Ulzen wil horen of een voorstel ter informatie of ter besluitvorming voorligt.

Mevrouw Van Ulzen constateert dat er iets wordt opgedragen en dat hier vervolgens later randvoorwaarden bij worden geformuleerd. Haar voorstel is om dit na de gemeenteraadsverkiezingen te doen, zodat in de lokale raden kan worden opgehaald wat de bedoeling is en om vervolgens een afwegingslijst te maken.

Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat medio 2022 na de gemeenteraadsverkiezingen is en wanneer de meeste coalitieakkoorden bekend zullen zijn. Het gaat om inzicht geven in en hier een soort appreciatie bij geven. Als het inzetten van een instrumentarium tegen de wens van een gemeenteraad in gaat, is het een zwaarwegend argument waarover niet lichtzinnig kan worden besloten. De reden waarom het wordt benoemd, is om gemeenten duidelijk te maken dat de provincie ook een eigen ambitie in de Omgevingsvisie heeft.

De heer De Harder is er geen voorstander van om nu vast te leggen hoe wordt bepaald of het gewenst of noodzakelijk is, omdat op dit moment niet alles is te voorzien. Het zou veel meer de vraag moeten zijn wie bepaalt of het gewenst of noodzakelijk is.

Mevrouw Van Ulzen leest dat er in het voorstel staat dat inzicht wordt gegeven in wat GS wenselijk en noodzakelijk vindt. Volgens haar zou de inzet in punt 4e kunnen vervallen.

Gedeputeerde Van Essen kan zich in een negatief scenario voorstellen dat er sprake is van een situatie waarin het college het noodzakelijk of gewenst vindt om een projectbesluit in te zetten en toelicht op grond waarvan dit is. Als PS vervolgens in meerderheid vindt dat dit projectbesluit niet genomen moet worden, zal GS dit zeker niet doen.

De kans dat het instrumentarium wordt ingezet bij NNN-gebieden ligt niet voor de hand.

Mevrouw Van Ulzen heeft geïnformeerd hoe groot de kans is dat GS er met een projectbesluit overheen gaat als de gemeente iets niet wil.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat op het moment dat er een geschikte locatie is die niet wordt benut waardoor de gezamenlijke doelstellingen niet worden behaald, de gemeenteraad niet in alle gevallen leidend mag zijn. Dit vindt hij niet passend bij de verantwoordelijkheid van de provincie die primair bevoegd gezag is voor windenergie.

Er moet altijd extra aandacht worden besteed aan participatie van direct omwonenden en deze moet zwaar worden meegewogen. De mensen moeten zo veel mogelijk kunnen meeprofiten en worden gecompenseerd, maar tegelijkertijd zal er altijd weerstand zijn van omwonenden. Draagvlak is lastig meetbaar en het gaat ook om het algemene welzijn.

Lokaal eigendom is niet exact gedefinieerd. Een gemeente kan zelf ontwikkelen, ook energiecorporaties kunnen dit doen of een groep inwoners, een ondernemer of een combinatie hiervan. Er zijn veel verschillende modellen waarbij het belangrijk is dat omwonenden kunnen meeprofiten.

De heer Fiscalini vraagt hoe wordt gemeten hoeveel procent lokaal eigendom is. Wat gebeurt er als het minder dan 50% lokaal eigendom is?

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat dit percentage een streven vanuit het Klimaatakkoord is. Wanneer in een eerder stadium in een project wordt geïnvesteerd, is het risico groter maar is het aandeel revenuen ook groter. De intentie achter de 50% is dat inwoners meeprofiten en in dat geval kan worden gedefinieerd dat omwonenden, lokale energiecorporaties of ondernemers voor 50% privaatrechtelijk eigenaar zijn. Het is niet helemaal duidelijk of deze definitie helemaal recht doet aan het feit dat revenuen lokaal terugkomen

PS weegt maatschappelijke belangen als de volksvertegenwoordiger van de provincie zoals de gemeenteraden dit voor de gemeenten doen. PS wordt in de belangenafweging gevoed door participatie.

Visualisatie extra inzetten bij gemeentegrenzen is een goede suggestie. Dit kan overigens ook bij provinciegrenzen.

In beslispunt 3 staat realisatie van de RES. De RES is de combinatie van vrij zekere plannen en heel onzekere plannen. Uitvoering geven aan een onzeker plan kan betekenen dat dit wordt uitgewerkt en wordt geconcludeerd dat het niet goed is.

Mevrouw Bikker wijst op de chronologische volgorde. In de RES Amersfoort zijn gemeenten die nog geen besluit hebben genomen en vervolgens wordt op provinciaal niveau GS opdracht gegeven tot uitvoering van de RES. In de andere provincies heeft zij gelezen dat wordt gevraagd aan PS om de RES vast te stellen en nog niet om GS opdracht te geven tot realisatie en uitvoering.

De heer Bart leest in het Statenvoorstel de opdracht om GS op te dragen om in overleg met de regionale partners de uitwerking en realisatie van de RES vorm te geven. Hij deelt de zorg van mevrouw Bikker niet.

Mevrouw Bikker vindt met name het woord realisatie minder gepast in de chronologische volgorde.

Mevrouw Van Ulzen vraagt of mevrouw Bikker het voorstel tot en met besluitpunt 2 kan steunen.

Dit lijkt mevrouw Bikker wel heel beperkt. Het gaat haar vooral om te woordkeus

Gedeputeerde Van Essen legt uit dat uitvoering geven aan de RES betekent dat uitvoering wordt gegeven aan de samenwerking en rolverdeling zoals in de RES staat beschreven. Dit betekent dat de gemeenten als eerste aan zet zijn, maar deze zijn ook blij dat de provincie haar rol pakt.

PBL heeft recent onderzoek gedaan naar de gezondheidseffecten van het Klimaatakkoord en deze lijken over het algemeen heel positief te zijn. Lokaal kunnen er ook negatieve gezondheidseffecten zijn en deze moeten worden gewogen. Gezondheid van mensen is de kern van klimaataanpak. Voor bijvoorbeeld geluidsoverlast zal een bovengrens gesteld moeten worden voor wat nog acceptabel is.

De suggesties van GroenLinks voor creatieve mogelijkheden voor inpassing zijn heel interessant. Wellicht moeten de ideeën worden besproken met de provinciaal adviseur Ruimtelijke Kwaliteit.

Gedeputeerde Van Essen is niet helemaal bekend met de huidige stand van zaken van de technische ontwikkelingen, maar indien mogelijk past het de provincie om innovaties aan te jagen op het gebied van circulair inkopen.

Met betrekking tot U16 wil GS recht doen aan de samenwerking tussen Foodvalley en Amersfoort.

De voorzitter concludeert dat wordt geadviseerd dat het een normaal debat kan worden in PS.

3. Ter kennisname stukken

3.1 [SB Voortgangsrapportage 1 januari 2021 t/m 31 maart 2021 programma Vernieuwde Regionale Tramlijn \(VRT\) \(2021MM63\)](#)

3.2 [SB Transitieplan OV \(2021MM67\)](#)

3.3 [Memo Zonneparken in relatie tot biodiversiteit \(2021MM73\)](#)

3.4 [Memo Jaarrapportage Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht 2020 \(2021MM74\)](#)

3.5 [SB Derde halfjaar rapportage Regiotaxi \(Q4-2020/Q1 2021\) \(2021MM75\)](#)

3.6 [SB Toekomstige actualisatie krediet Rijnbrug Rhenen N233 \(2021MM76\)](#)

4. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering.

Toezeggingenlijst

1. Gedeputeerde Schaddelee zegt toe de voorstellen van de Statenleden met betrekking tot het OV te zullen afwegen tegen de achtergrond van de bandbreedte, waarmee rekening gehouden moet worden.
2. Gedeputeerde Strijk zegt toe terug te zullen komen op de grenswaarde van 10 miljoen euro waar beneden het college niet langer met een voorstel zal komen.
3. Gedeputeerde Schaddelee zegt toe een keer terug te zullen komen op de wijze van functioneren van het NIP
4. Gedeputeerde Van Essen zegt toe om de tools die laten zien wat de impact is van windmolens in het landschap nog een keer extra onder de aandacht te brengen en aan te bevelen bij gemeenten en hierbij aan te geven dat het heel belangrijk is voor inwoners om op die manier een realistisch beeld te krijgen van hoe een locatie met een windmolen eruit komt te zien.
5. Gedeputeerde Van Essen zegt toe de memo biodiversiteit te delen met gemeenten.